

Domingo Erauskin Arsuaga

*Lasarte-Oria,
Gipuzkoa
(1908)*

Aurkibidea

Biografia

Zabaleta auzoko Zabaleta baserrian jaioa 1908an. Gurasoak ere lasartearrak zituen, aita Zabaletakoa bertakoa eta ama Etxetxon jaioa. Bederatzi anai-arreba izan ziren, baina bi oso umetan hil ziren. Michelin lantegian lan egin zuen. Emaztea asteasuarra zuen.

Zintak

LAS-060

• **Proiektua:** Lasarte-Oriako euskararen historia soziala

- **Elkarrizketatzailea(k):** Azurza, Maria Eugenia - Labaka Usabiaga, Ana
- **Data:** 1996-01-01
- **Iraupena:** 87 min
- **Euskarria:** VHS Standard
- **Kodifikatzailea:** Agirrebeña, Aintzane

Pasarteak

1. Ama asto-karroarekin joaten zen Donostiara

- **Erref:** LAS-060/002
- **Iraupena:** 0:01:42. **Hasi:** 00:00:10. **Bukatu:** 00:01:52
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Herrira saltzera, erostera
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Amak esaten zion esne-marmitan ekarri zuela umetan Donostiatik. Asto-karroarekin joaten zen ama Donostiara, esnea partitzera. Añorgarako enkargu guztiak ekartzen zituen bueltan. Lasarten Sasuetako Maria Andresek egiten zituen enkargu horiek.

2. Lagunik handiena Gonagorrikoa

- **Erref:** LAS-060/006
- **Iraupena:** 0:01:54. **Hasi:** 00:04:49. **Bukatu:** 00:06:43
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak
- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Bestelako kantak

Laburpena:

Gaztetako lagunak. Lagunik handiena Gonagorrikoa zuen. Non dagoen etxea. "Gure aitak amari..." kanta errezitatzen du.

3. Gaztetako aisialdia

- **Erref:** LAS-060/007
- **Iraupena:** 0:00:42. **Hasi:** 00:06:43. **Bukatu:** 00:07:25
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Sagardotegiak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak
- Aisia » Taberna giroa » Jokoak

Laburpena:

Gaztetan erromeriara nora joaten ziren: Azkortera, San Estebanera... Batzuetan Astigarraga aldera ere bai sagardotegira, bola-jokora.

4. Astigarragara sagardotegira

- **Erref:** LAS-060/009
- **Iraupena:** 0:01:57. **Hasi:** 00:07:55. **Bukatu:** 00:09:52
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Sagardotegiak
- Herria, azpiegitura » Garraioak » Autobusak
- Aisia » Taberna giroa » Jokoak

Laburpena:

Tartean behin Astigarragara joaten ziren, sagardotegira Hango sagardoak zuen famarik onena. Hernaniraino oinez eta handik tranbian. Bola-jokoan irabaziz gero, meriendatxoa. Tokan ere aritzen ziren. Ez da dantzaria izan.

5. Oinetako ziztrinak

- **Erref:** LAS-060/010
- **Iraupena:** 0:01:12. **Hasi:** 00:09:52. **Bukatu:** 00:11:04
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Iritziak » Antzinako bizimoduari buruzkoak
- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak

Laburpena:

Mundua petrala dagoela eta ez dela konponduko dio. Gaztetan abarketa zahar batzuk besterik ez zituzten izaten. Batzuetan, gainera, oinetakoak anaiarekin elkarbanatu behar.

6. Larunbat iluntzeetan lagunekin tertulia; tabernak

- **Erref:** LAS-060/011
- **Iraupena:** 0:03:34. **Hasi:** 00:11:04. **Bukatu:** 00:14:38
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Tabernak eta jatetxeak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:

Larunbat iluntzeetan lagunak Lasarten elkartzen ziren kafe bat hartu eta tertulia pixka bat egiteko. Orduko tabernak. Ama eta arreba haserre, haiek garbitu behar izaten zituzten beraien "kuxidadeak" eta. Astelehenean zazpietarako lanera; oinez, goiz jaikita.

7. San Estebanetan errezoa egiten ari zena nola zirikatzen zuten

- **Erref:** LAS-060/013
- **Iraupena:** 0:01:03. **Hasi:** 00:14:47. **Bukatu:** 00:15:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Auzoko ospakizunak
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Ohiturak eta sinesmenak

Laburpena:

Garai bateko festak. San Estebanetan aldare ondoko zulo baten sartzen zen burua eta errezatu, buruko minik ez izateko. Batzuetan han zegoenari atzetik joan eta kilimak egiten zizkieten.

8. San Pedroetan beti trumoiko euria

- **Erref:** LAS-060/014
- **Iraupena:** 0:01:20. **Hasi:** 00:15:50. **Bukatu:** 00:17:10
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Herriko ospakizunak
- Natura » Meteorologia

Laburpena:

San Pedro jaietan Hernanitik etortzen zen musika. Batzuek dantza egiten zuten eta beraiek begira. San Pedroetan urtero trumoiko euria.

9. Traperoa baserriz baserri hezurak biltzen

- **Erref:** LAS-060/016
- **Iraupena:** 0:01:55. **Hasi:** 00:18:30. **Bukatu:** 00:20:25
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Batetik bestera zebiltzanak
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:

Garai batean traperoa ganaduaren hezurak biltzen ibiltzen zen baserriz baserri zaldia eta karroarekin. Haiekin labanen kirtanak egiten zituztela esaten zuten. "Katillano jendia" gasogeno poteak bizkarrean hartuta; barkillo-saltzailea. Jendeak egiten zizkien gaiztakeriak.

10. Lantegiak Orian eta Añorgan; medikua eta apaiza Lasarten

- **Erref:** LAS-060/018
- **Iraupena:** 0:01:03. **Hasi:** 00:20:37. **Bukatu:** 00:21:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Donostialdeko lantegiak
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Herriaren nortasuna

Laburpena:

Lasartek eta Oriak bien artean 1900 biztanle zituzten. Lasarteko jendea Oriara eta Añorgara joaten zen lanera. Han lantegiak zeuden, baina apaiza eta medikua Lasarten.

11. Jendea Lasartera, aireplanoak ikustera; tranbia, zaldi-karroak

- **Erref:** LAS-060/019
- **Iraupena:** 0:02:23. **Hasi:** 00:21:40. **Bukatu:** 00:24:03
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Garraioak » Beste garraio batzuk
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Kanpoko jendearekin harremana

Laburpena:

Gaur egun Michelingo tximinia dagoen inguruan, Zapategi baserriaren lurretan, aerodromoa egon zen. Igande arratsaldeetan jende asko ibiltzen zen Lasarten, inguruetatik jendea etortzen zelako aireplanoak ikustera. Berak zortzi urte zituenean jarri zuten tranbia. Aurretik zaldi-karroak ibiltzen ziren Tolosatik Donostiara. Lasarten abereak aldatzen zituzten.

12. Mutikoak golf zelaira lanera

- **Erref:** LAS-060/022
- **Iraupena:** 0:01:10. **Hasi:** 00:25:25. **Bukatu:** 00:26:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Kanpoko jendearekin harremana
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako lanak
- Aisia » Kirola » Beste kirol batzuk

Laburpena:

Lasarten mutikoek dirua erabiltzen zuten, golf zelaira etortzen ziren aberatsei poltsa eramatearren dirua irabazten zuten eta.

13. Eskolara eguraldi txarra zenean bakarrik

- **Erref:** LAS-060/024
- **Iraupena:** 0:01:32. **Hasi:** 00:27:37. **Bukatu:** 00:29:09
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Iritziak » Antzinako bizimoduari buruzkoak

Laburpena:

Bizimodu aldaketa: "ordun jaio orduko lanea eta gaur "iya aitonduta lana zer dan ez dakila". Eguraldi txarra zenean bakarrik joaten zen eskolara, eguraldi onarekin baserrian lanean geratu behar izaten zen eta. Ez zuten jolaserako denborarik izaten.

14. Garai batean sagardotegiak non-nahi

- **Erref:** LAS-060/028
- **Iraupena:** 0:01:19. **Hasi:** 00:30:49. **Bukatu:** 00:32:08
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Sagardotegiak

Laburpena:

Garai batean non-nahi zeuden sagardotegiak. Baserri gehienetan egiten zen sagardoa. Lartzabaleta izan zen ezagunenetakoa. Orian ere bodega handia zegoen, dena pintatutako kupelez betea.

15. Bertso-paperak; bertsolariak; `Txirrita´ Lasarten

- **Erref:** LAS-060/030
- **Iraupena:** 0:03:02. **Hasi:** 00:33:30. **Bukatu:** 00:36:32
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Ferietan bertso-paperak saltzen ziren eta gazteek bertso zaharrak kantatzen ikasten zuten. Sagardotegira joandakoan, ahots ona izanez gero, kantatu igual. Beste batzuek bertsotarako balio izaten zuten. Basaundiko bi anaia aritzen ziren bertsotan. Bertsolari onak festatan. `Txirrita´k Lasarterako joera zuen.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2025-12-16

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com